

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1521. usque ad annum 1525

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1769

VD18 90118472

§. 37. Lutheri annotationes in Edictum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66495](#)

quoque Provincias, quinimo Romam ^{sæcul. XVI.}
usque pervenerat, non sine summo Præ- ^{A.C. 1523.}
latorum ejusmodi reformationem asper-
nantium dolore; illis enim ingenua ni-
mis confessio displicebat, qua Pontifex
Romanam Curiam, Clerumque primam
mali originem fuisse profitebatur.

§. XXXVII.

Lutheri annotationes in Edictum.

Quamvis congregati Principes Nun-
cio fidem dedissent, curaturos se, ^{Sleid. l. e.}
nec Lutherus & sui Sedatores (usquedum ^{p. 101.} *Luther. conve-*
Synodus celebraretur) aliquid amplius ^{tra fascul.}
scribant, vel typis excudi faciant. Nihi- ^{edict. Cæsar.}
lominus idem hæreticus suam convi- ^{tom. 2.}
ciandi libidinem continere haud potuit,
sed monita Adriani Papæ ad suum
Nuncium per totam Germaniam typis
vulgata perversis admodum annotatio-
nibus corruptit, ac ea verba, quibus Pa-
pa corruptos Cleri mores testabatur,
perperam in rem suam vertit. Nec his
contentus Cæsar is quoque edictum,
quod Catholici ac Lutherani pro suo
quisque studio accipiebant, atque inter-
pretabantur, suis animadversionibus
conspurcavit, necnon Principibus hæc
prescribere ausus est, *legi hoc edictum non*
minori cum reverentia quam animi volunta-
te, illudque etiam Wittembergensi Ecclesiæ
pro-

Sæcul. XVI. proposui, verum insidiis & arte diabolis
A.C. 1523. fieri videtur, ut auctoritas ei derogetur,
nam ex prima etiam Nobilitate quidam sunt,
qui eidem morem gerere recusant, & varia
interpretationes affingunt. Hoc itaque
scripto meo declarare volo, quomodo ego
hoc editum accipio, & confido meam op-
nem vestræ voluntati omnino consonam
esse.

Dein prosequitur Lutherus, cum e-
dictum jubeat, quod *Evangelium doceatur*
juxta interpretationes ab Ecclesia receptas,
id a plerisque sic intelligitur, docendum esse
juxta morem hucusque usitatum, ex præ-
scripto Thomæ, Scoti, & aliorum, quos Ro-
mani Pontifices approbarunt, ego vero de-
vetusioribus illis id accipio, Hilario, Cy-
priano, Augustino, & horum similibus, ac
ne his quidem tantam tribuendam censeo au-
toritatem, ut non longe præferantur Bi-
blica scripta, non dubito, quin & hæc vestra
sit sententia, idque argumento est, quod
nonnulli, qui veram Ecclesiæ emendationem
ferre non possunt, recusarint huic editio
subscribere, & ne nunc quidem illud suis pro-
poni patientur: Alterum etiam, scilicet ut
Episcopi deligant homines idoneos, qui con-
cionibus adsint, & leniter admoneant, si quid
erit, id quidem recte fuit decretum, sed illi,
quibus mandatum est, etiamsi vellent, non ta-
men possunt decreto satisfacere, eo quod vi-
ris doctis careant, & illis utantur, qui præ-
ter

ter sophistica nil unquam didicerunt. Quod ^{sæcul. XVI.}
 autem interdicunt, ne quid librorum dein- ^{A.C.1523.}
 ceps exeat, nisi prius Viri docti ad eam rem
 delicti judicium secerint, non recuso quidem,
 sed tamen sic illud accipio, ut ad sacræ Scripturæ libros non pertinsat, quo minus enim
 hi prodeant in lucem, non potest prohiberi.
 Quod autem postremo statutum fuit de Sacerdotibus, qui vel uxores ducunt, vel ordinem suum deserunt, juxta leges Pontificias
 multandis, nimis hoc durum est, nam si pure docendum est Evangelium, ut ipsimet Principes satentur, jam certe mitiganda est
 lex illa Pontifica: hinc deploro nostri temporis miseriam ac pertinaciam, quod in hac tam clara Evangelii luce non abrogetur lex illa durissima calibatus, quæ plurimorum & gravissimorum scelerum occasionem atque caussam præbet, ipsi tamen, qui Pontifica pœna contenti sunt, propter eam moderacionem admodum sunt laudandi, illi vero, qui Sacerdotes ob contractum matrimonium vel professionem desertam carcere & vinculis omniq[ue] suppliciorum genere exarnificatos interficiunt, magnopere detestandi.

§. XXXVIII.

Lutheri libri ad Senatum, populumque Pragensem.

Præterea Lutherus ad preces quorum- ^{Sleidan.}
 dam, qui circa Ministrorum institu- ^{comm. l. 4.}
 tionem ^{p. 102. &c. seq.}